Menningarráð Norðurlands vestra

Menningarráð Norðurlands vestra

Ársskýrsla 2014

Menningarráð Norðurlands vestra

Efnisyfirlit

Efnisyfirlit 2
Inngangur 3
Menningarráð Norðurlands vestra 4
Skipan menningarráðs 4
Aðsetur 4
Starfsemi Menningarráðs Norðurlands vestra árið 2014 5
Fundir menningarráðs 5
Verkefnastyrkir menningarráðs 5
Verkefnastyrkir - Úthlutun 2014 6
Stofn- og rekstrarstyrkir menningarráðs 7
Samstarf 7
Menningarfulltrúar landshlutanna 7
Formenn menningarráðanna 8
Styrkhafar 8
Fjármál 9
Mat á árangri 9
Tölfræði 10
Lokaorð 10
Úthlutun stofn- og rekstrarstyrkja 2014 11
Úthlutun verkefnastyrkja 2014 11

Inngangur

Þann 15. apríl 2011 var skrifað undir þriggja ára menningarsamning, annars vegar milli mennta- og menningarmálaráðuneytisins og iðnaðarráðuneytisins og hins vegar stjórnar SSNV, fyrir hönd sveitarfélaga á Norðurlandi vestra. Gilti samningurinn fyrir árin 2011-2013.

Samkvæmt samningnum var framlag ríkisins um 23 milljónir á ári þessi þrjú ár og hafði því lækkað um rúman fjórðung frá árinu 2008 er það var 32 milljónir. Framlag heimamanna 2011-2013 var samkvæmt samningnum 40% af framlagi ríkisins eða um 9 milljónir króna á ári.

Á árinu 2012 var framlag iðnaðarráðuneytisins, nú atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytisins, óbreytt eða 5,7 milljónir króna. Vegna aðhaldskröfu í mennta- og menningarmálaráðuneytinu var framlag þess 338 þús. kr. minna en samningurinn hljóðaði uppá. Samtals var framlag ríkisins 22.762.000 kr.

Í september 2012 var einnig skrifað undir viðauka við samninginn frá 2011 en þar var um að ræða 10,3 millj. kr. framlag mennta- og menningarmálaráðuneytisins 2012 og 2013 í svokallaða stofn- og rekstrarstyrki sem Alþingi hafði áður úthlutað.

Á árinu 2013 lækkaði framlag mennta- og menningarmálaráðuneytisins til verkefnastyrkja úr 17.062.000 kr. í 16.470.000 kr. eða um tæp 3,5%. Framlag atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytisins breyttist ekki og var áfram 5,7 millj. kr. Samtals var því framlag ríkisins til verkefnastyrkja 22.170.000 kr. Framlag til stofn- og rekstrarstyrkja var óbreytt, 10,3 millj. Framlög sveitarfélaganna tóku mið af minnkandi framlagi ríkisins.

Í maí 2014 var skrifað undir nýjan menningarsamning til eins árs, 2014. Samkvæmt samningnum var framlag mennta- og menningarmálaráðuneytisins 24.093.000 kr., þar af 12.046.000 kr. til stofn og rekstrarstyrkja. Framlag atvinnuvega og nýsköpunarráðuneytisins var 6,5 millj. kr. Framlög sveitarfélaganna skv. samningnum voru 7,4 millj. kr.

Vegna þess hve seint var skrifað undir nýjan samning dróst úthlutun styrkja til 6. júní 2014. Var sá dráttur mjög bagalegur fyrir styrkhafa.

Í þessari ársskýrslu er greint frá starfsemi Menningarráðs Norðurlands vestra og menningarfulltrúa árið 2014 og upplýsingar eru um þá aðila sem fengu styrki. Ársreikningar ráðsins fylgja með.

Menningarráð Norðurlands vestra

Skipan menningarráðs

Á ársþingi Samtaka sveitarfélaga á Norðurlandi vestra, 13. október 2012, var skipað í Menningarráð Norðurlands vestra til tveggja ára. Eftirtaldir einstaklingar skipuðu því ráðið 2012-2014:

Björg Baldursdóttir, Sveitarfélaginu Skagafirði, formaður
Guðný H. Kjartansdóttir, Sveitarfélaginu Skagafirði
Adolf H. Berndsen, Sveitarfélaginu Skagaströnd, A-Hún.
Ragnar Smári Helgason, Húnaþingi vestra
Bjarni Jónsson, tilnefndur af stjórn SSNV

Á ársþingi Samtaka sveitarfélaga á Norðurlandi vestra, 17. október 2014, var skipað í Menningarráð Norðurlands vestra til tveggja ára. Eftirtaldir einstaklingar skipa því ráðið 2014-2016:

Jóhanna Magnúsdóttir, Húnavatnshreppi, formaður
Adolf H. Berndsen, Sveitarfélaginu Skagaströnd
Magnús Eðvaldsson, Húnaþingi vestra
Sigríður Svavarsdóttir, Sveitarfélaginu Skagafirði
Stefán Vagn Stefánsson, Sveitarfélaginu Skagafirði

Aðsetur

Skrifstofa menningarráðs var til húsa á Skagaströnd á árinu 2014 og var þar opið virka daga frá kl. 08.00-17.00. Starfsmaður ráðsins var Ingibergur Guðmundsson.
Fram til 1. september 2014 var starfshlutfalli Ingibergs þannig háttað að hann var í 60% starfi hjá menningarráði og 40% starfi hjá Atvinnuþróun SSNV. Frá 1. september 2014 hefur Ingibergur verið í 100% starfi hjá Atvinnuþróun SSNV, með menningarmál sem sérsvið.

Starfsemi Menningarráðs Norðurlands vestra árið 2014

Fundir menningarráðs

Fundir menningarráðs voru þrír, auk aðalfundar sem haldinn var 16. október. Allar fundargerðir eru birtar á vef ráðsins, www.ssnv.is undir liðnum Menningarráð.

Verkefnastyrkir menningarráðs

Á fundi menningarráðs, 27. nóvember 2013, var ákveðið að ein úthlutun yrði á árinu 2014, með umsóknarfresti til og með 12. febrúar 2014. Áherslur ársins 2014 voru sem hér segir:

Menningarráð hefur ákveðið að þau verkefni hafi forgang sem uppfylla eitt eða fleiri eftirtalinna atriða:
Verkefnastyrkir:

- *Efla samstarf á sviði menningarmála á svæðinu.*
- *Stuðla að nýsköpun og fjölbreytni í menningu og menningartengdri ferðaþjónustu.*
- *Fjölga atvinnutækifærum á sviði menningar og lista.*
- *Verkefni sem stuðla að þátttöku allra þjóðfélagshópa í menningu og listum.*
- *Verkefni sem draga fram staðbundin eða svæðisbundin menningareinkenni eða menningararf.*
- *Verkefni sem fela í sér listsköpun ungs fólks á aldrinum 18-25 ára*
- *Verkefni sem miða að því að listnemar og ungir listamenn frá Norðurlandi vestra komi í auknum mæli að listsköpun og menningarstarfi í landshlutanum.*

Í byrjun janúar 2014 var auglýst eftir styrkumsóknum með dreifibréfi inn á hvert heimili og fyrirtæki á Norðurlandi vestra. Auk þess birtu sveitarfélögin umsóknina á sínum vefmiðlum og svæðisvefmiðlarnir einnig. Þá var dreifibréfið sent rafrænt á tengslanet menningarráðs.

Alls bárust 83 umsóknir þar sem óskað var eftir rúmum 57 milljónum króna í styrki. Menningarráðið samþykkti á fundi sínum, 6. júní, að úthluta verkefnastyrkjum til 55 aðila, alls að upphæð 20.450.000 kr. Lægsti styrkurinn nam 100 þús. kr. en sá hæsti var 1.750.000 kr.

Verkefnastyrkir - Úthlutun 2014

Hægt er að greina styrki ráðsins á ýmsa vegu. Hér eru styrkirnir sundurgreindir eftir sameiginlegri flokkun menningarfulltrúa landshlutanna:

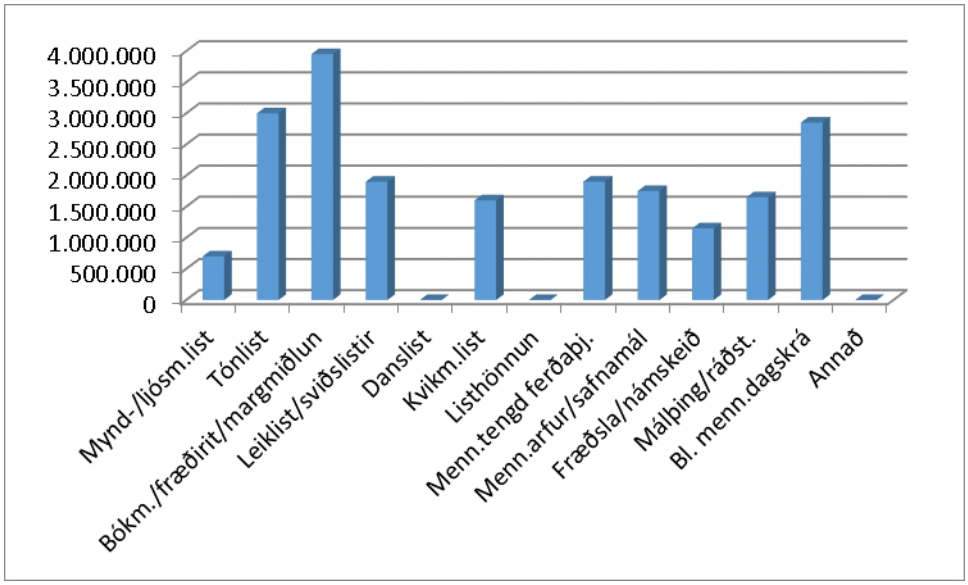

Af þessu súluriti má sjá styrkleika og veikleika þess menningarlífs á Norðurlandi vestra sem menningarráðið veitti fjármagn til á árinu 2014.

Tekið skal fram að öll svona flokkun er einstaklingsbundin og ræðst töluvert af mati þess sem flokkar umsóknirnar. Því er t.d. samanburður milli landshluta tæplega raunhæfur. En áherslurnar breytast líka með tímanum og það má greinilega sjá í töflunum hér að ofan.

Stofn- og rekstrarstyrkir menningarráðs

Á fundi menningarráðs, 27. nóvember 2013, var ákveðið að auglýsa eftir umsóknum um stofn- og rekstrarstyrki með umsóknarfresti til og með 12. febrúar 2014. Þar segir m.a.:

Menningarráð hefur ákveðið að þeir umsækjendur hafi forgang sem uppfylla eitt eða fleiri eftirtalinna atriða við úthlutun ársins 2013:

- *Stuðla að því að efla menningarstarfsemi á sviði lista, safna- og menningararfs.*
- *Stuðla að nýsköpun í menningarstarfsemi.*
- *Styðja við menningarstarfsemi sem fjölgar atvinnutækifærum á svæðinu.*

Auglýst var í flestum vefmiðlum á svæðinu, í sjónvarpsvísum og víðar. Þá var auglýsingin send rafrænt á tengslanet menningarráðs.

Alls bárust 9 umsóknir þar sem óskað var eftir rúmum 23 milljónum króna. Á fundi sínum, 6. júní, úthlutaði menningarráðið verkefnastyrkjum til 8 aðila, alls að upphæð 12.000.000 kr. Lægsti styrkurinn var 750 þúsund kr. en sá hæsti 2,1 milljón kr.

Samstarf

Menningarfulltrúar landshlutanna

Mikið og gott samstarf er milli menningarfulltrúa landshlutanna, bæði hittast þeir reglulega og hafa mikil síma- og tölvupóstsamskipti sín á milli.
Á árinu 2014 hittust menningarfulltrúarnir á Eyrarbakka dagana 9.-10. október og báru saman bækur sínar. M.a. voru rædd drög að nýrri Sóknaráætlun landshluta. Eftirfarandi ályktun var samþykkt í því sambandi:

Framtíð menningarsamninga
Segja má með sanni að almenn sátt ríki um menningarsamningana og framkvæmd þeirra, bæði þegar litið er til viðhorfa sveitarfélaga, starfandi listamanna og menningarstofnana. Um það vitna úttektir sem gerðar hafa verið á menningarsamningunum og umsagnir og ályktanir landshlutasamtaka.

Reynslan af starfsemi menningarráðanna á landsbyggðinni hefur verið góð og þau hafa reynst öflugur bakhjarl fyrir menningarstarfsemi, eflt starfandi listamenn og menningarstofnanir og stuðlað að auknu samstarfi og fagmennsku. Starf menningarráðanna hefur einnig verið í góðu samræmi við menningarstefnu ríkisins.

Nú þegar breytingar standa fyrir dyrum varðandi samning ríkis og sveitarfélaga um stuðning við menningarmál er áríðandi að tryggja að þær verði til þess að efla og styrkja menningarstarf á landsbyggðinni. Samfella þarf að vera í stuðningi við menningarstofnanir og verkefni en mörg verkefni á landsbyggðinni eru mjög aðþrengd eftir niðurskurð á fjárframlögum á síðustu árum. Frekari niðurskurður er ekki valkostur og ekki heldur sú stöðnun og jafnvel afturför sem blasir við ef miðað verður við óbreytt framlög til málaflokksins.

Í væntanlegum samningi þarf að tryggja aukin framlög ríkis og sveitarfélaga til menningarmála, bæði hvað varðar verkefnastyrki og rekstrar- og stofnstyrki. Jafnframt verður fagmennska að vera höfð að leiðarljósi við framkvæmd þess samnings sem gerður verður og hlutverk menningarráða landshlutanna má ekki vanmeta í því samhengi.

Formenn menningarráðanna

Vegna mikillar óvissu og dráttar á undirritun nýs menningarsamnings varð ekki af fundi formanna menningarráðanna á árinu 2014.

Styrkhafar

Samstarf við styrkhafa hefur gengið vel, fylgst er með þeim verkefnum sem fengið hafa styrk og styrkhöfum lagt lið hafi þeir óskað þess. Þá hefur menningarfulltrúi kappkostað að sækja þá viðburði sem styrktir eru. Með því finna styrkhafar að áhugi sé fyrir verkefnum þeirra en einnig er þetta ákveðið aðhald og eftirlit með framkvæmd verkefnanna.

Fjármál

Í fylgiriti með þessari ársskýrslu eru endurskoðaðir reikningar menningarráðs fyrir árið 2014. Þar kemur fram að aðhalds er gætt í rekstri, rekstrarkostnaðurinn er aðeins tæpar 6,8 milljónir kr. sem er mun lægri upphæð en undanfarin ár. Þess vegna hefur verið hægt að veita meiri fjármunum í styrki.

Mat á árangri

Ungur var eg forðum,
fór eg einn saman:
þá varð eg villur vega.
Auðigur þóttumst
er eg annan fann:
Maður er manns gaman.

Svo segir í Hávamálum um hin algildu sannindi að þar sem tveir eða fleiri koma saman, þar er líf og fjör. Í menningarstarfi felst mikil lífsfylling, gleði og ögrun hugans. Þátttaka í menningarlífi hvetur til jákvæðra samskipta hópa og kynslóða. Fjölbreytt menningarlíf er einnig þáttur í almennri velsæld samfélagsins og stuðlar að jöfnuði. Blómlegt menningarlíf er öllum til góða.

Sveitarfélögin á Norðurlandi vestra hafa nú í tíu ár haft sameiginlega stefnu í menningarmálum. Samningur SSNV við ríkisvaldið um menningarmál hefur gilt í 8 ár. Þó sá samningur verði ekki framlengdur þá mun e.t.v. ekki mikið breytast því fjármunir til menningarmála renna inn í sóknaráætlun landshlutans og verður úthlutað þaðan.

Ótvírætt verður að teljast að þeir fjármunir, sem á undanförnum árum hafa runnið til menningarstarfs í landshlutanum, hafa haft verulegt gildi fyrir menningarlíf á svæðinu. Það gildir bæði um hefðbundið menningarstarf og nýjungar í menningarmálum. Oft eru styrkirnir ákveðinn grunnur, trygging fyrir frumkvöðla í menningarstarfi en einnig hvatning til þeirra sem sinna þessum málaflokki árum saman á margvíslegan hátt.

Tölfræði

Í fylgiriti með þessari skýrslu er tölfræðileg samantekt á menningarstyrkjum tímabilið 2007-2014, þau ár sem menningarsamningur við ríkið var í gildi.

Lokaorð

Starfsemi Menningarráðs Norðurlands vestra stendur á tímamótum. Á þessum átta árum, 2007-2014, hefur ráðið úthlutað styrkjum til menningarstarfs á Norðurlandi vestra, hvatt til samstarfs og samvinnu á menningarsviðinu og reynt að efla menningarstarf á svæðinu.

Nú þegar menningarsamningarnir hafa runnið sitt skeið fellur niður eitt af meginhlutverkum menningarráða landshlutanna, þ.e. að úthluta styrkjum til menningastarfs. Því liggur fyrir að endurskoða hlutverk ráðsins frá grunni. Á ársþingi SSNV, 17. október 2014, var samþykkt að fela menningarráðinu að endurskoða samþykktir þess og leggja tillögur þar að lútandi fyrir næsta ársþing sem haldið verður haustið 2015.
Þar sem stjórn SSNV hefur hins vegar ákveðið að leggja til við ársþing SSNV 2015 að starfsemi menningarráðs verði lögð niður frá og með áramótum 2015/2016 þá mun þessi endurskoðun ekki fara fram.

Starfsemi Menningarráðs Norðurlands vestra, árin 2007-2014, hefur að mörgu leyti gengið vel. Styrkveitingar hafa leitt til enn blómlegrar menningarstarfsemi á mörgum sviðum en áður var og stutt við framtak heimamanna. Að sjálfsögðu má þó alltaf gera betur enda alltaf hægt að bæta sig á þessu sviði sem og öðrum.

Menningarráð Norðurlands vestra þakkar ríki og sveitarfélögum fyrir stuðninginn við menningarlífið á Norðurlandi vestra. Sérstakar þakkir fá styrkhafar fyrir sitt óeigingjarna og mikla framtak því án þeirra yrði menningarlífið mun fábrotnara. Samfélagslegt virði menningarstarfs er ómetanlegt, hvort sem er í stærri bæjum eða út við ysta haf, blómlegt menningarlíf er ómissandi þáttur mannlífsins hvar sem er og menningar- og listalíf er mikil virðisaukning í hvaða sveitarfélagi sem er.

Úthlutun stofn- og rekstrarstyrkja 2014

Umsóknarfrestur fyrir árið 2014 rann út 12. febrúar. Alls bárust 9 umsóknir þar sem óskað var eftir rúmum 23,5 milljónum króna.
Á fundi sínum, 4. júní, úthlutaði menningarráðið styrkjum til 8 aðila, alls að upphæð 12.000.000 kr. Eftirtaldir aðilar hlutu styrki:

2.100.000 kr.	**Samgönguminjasafn Skagafjarðar**
2.100.000 kr.	**Menningarfélagið Spákonuarfur**
2.100.000 kr.	**Laxasetur Íslands**
2.100.000 kr.	**Selasetur Íslands**
1.050.000 kr.	**Nes listamiðstöð**
1.050.000 kr.	**Kakalaskáli ehf**
750.000 kr.	**Textílsetur Íslands**
750.000 kr.	**Grettistak**

Úthlutun verkefnastyrkja 2014

Umsóknarfrestur fyrir árið 2014 rann út 12. febrúar. Alls bárust 83 umsóknir þar sem óskað var eftir rúmum 57 milljónum króna.
Á fundi sínum, 4. júní, úthlutaði menningarráðið verkefnastyrkjum til 55 aðila, alls að upphæð 20.450.000 kr. Eftirtaldir aðilar hlutu styrki:

1.750.000 kr.	**Byggðasaga Skagafjarðar**	Byggðasaga Skagafjarðar 2014
1.000.000 kr.	**Skotta ehf**	Færeyskir sjómenn á Íslandsmiðum
900.000 kr.	**Byggðasafn Skagfirðinga**	Tvö verkefni: Munir og minjar og Byggðasögurannsókn
800.000 kr.	**Iðunn Vignisdóttir**	Saga Kvennaskólans á Blönduósi 1879-1978
	Þekkingarsetur á Blönduósi o.fl.	4th North Atlantic Native Sheep and Wool Conference
700.000 kr.	**Tónlistarhátíðin Gæran**	Tónlistarhátíðin Gæran 2014
	Leikfélag Sauðárkróks	Tvö verkefni: Leiksýningar vor- og haustmisseri 2014
600.000 kr.	**Eldur í Húnaþingi**	Eldur í Húnaþingi 2014
	Nes listamiðstöð	Tvö verkefni: Summer We Go Public og RASK ráðstefna
	Karlakórinn Heimir	Tónleikjahald 2014
500.000 kr.	**Bændasjóður Bólstaðarhlíðarhrepps**	Hlíðhreppingar – ábúendatal og æviskrár
	Sjóminjasafnið Hofsósi ses	Varðveisla, skráning og saga útgerðar frá Hofsósi
	Sveitarfélagið Skagafjörður	Útgáfa ferðakorta af fjalllendinu milli Skagafj. og A-Hún.
	Skagfirska kvikmyndaakademían	Sumarbúðir RIFF 2014 í Skagafirði
450.000 kr.	**Stefán R Gíslason og Einar Þorvaldsson**	Tónleikar á aðventu 2014
400.000 kr.	**Vatnsdæla á refli**	Myndleiðsögn vegna Vatnsdæla sögu
	Leikfélag Hofsóss	Leiksýning vormisseri 2014
	Leikfélag Blönduóss	Leiksýning haustmisseri 2014
	Karlakór Bólstaðarhlíðarhrepps	Sígildar söngperlur Ellýjar og Vilhjálms
350.000 kr.	**Heimilisiðnaðarsafnið á Blönduósi**	Tvö verkefni: Sumarsýning 2014 og Stofutónleikar
300.000 kr.	**USAH**	Húnavökurit 2014
	Inga Elsa Bergþórsdóttir og Gísli Egill Hrafnsson	Á Brimslóð – góður matur gott líf
	Sóley Björk Guðmundsdóttir	Lifandi landslag
	Menningarfélagið Spákonuarfur	Spáspil og sögubrot
	Áhugahópur um Sögulega safnahelgi	Söguleg safnahelgi 2014
	Á Sturlungaslóð	Sumardagskrá 2014
	Barokksmiðja Hólastiftis ses	Barokkhátíð á Hólum 2014
	Nemendafélag FNV	Söngleikur haustmisseri 2014

250.000 kr.	**Ferðamálafélag V-Hún.**	Gönguleiða- og áfangastaðalýsing á www.visithunathing.is
	Blönduósbær	„Listamaðurinn í sjálfum mér“ – Húnavaka 2014
	Jónsmessunefnd Hofsósi	Jónsmessuhátíð 2014
	Textílsetur Íslands og Þekkingarsetur á Blönduósi	Styrkir til lista- og fræðimanna
	Ingibjörg Elín Halldórsdóttir	Sumarráðstefna Norræna sumarháskólans á Sauðárkróki
	Fornverkaskólinn	Torfhleðslu- og grindarnámskeið á Tyrfingsstöðum
200.000 kr.	**Ferðaþjónustan á Lýtingsstöðum**	Horses & Heritage
	Gudrun Kloes	Grettis saga Ásmundarsonar í ásaumuðum myndum
	Árni Rúnar Hrólfsson	Óbyggðir - stuttmynd
	Félag áhugamanna um endurbyggingu Riishúss	Halló Heimur
	Lilja Gunnlaugsdóttir og Ólína B. Hjartardóttir	Svarthvítur heimur
	Hulda S. Jóhannesdóttir og Gunnar Æ. Björnsson	Söngvarakeppni Húnaþings vestra 2014
	Karlakórinn Lóuþrælar	Tónleikahald 2014
	Skagfirski kammerkórinn	Hallgrímur Pétursson í 400 ár
	Grundarhópurinn	Listaflóð á vígaslóð
	Grettistak ses	Grettishátíð 2014 - víkingahandverk
	Félag harmoníkuunnenda í Skagafirði	Manstu gamla daga 4
	Guðbrandsstofnun	Fræðafundur
	Byggðasafn Húnvetninga og Strandamanna	Með sunnudagskaffinu - fyrirlestrarröð
150.000 kr.	**Magnús Ásgeir Elíasson**	Húsdýragarður að Stóru-Ásgeirsá
	Kvenfélag Rípurhrepps	Sögusýning í tilefni af 145 ára afmæli félagsins
	Jóna Halldóra Tryggvadóttir	Maríudagar 2014
	Höskuldur B. Erlingsson	Fossar í Húnavatnssýslum – Duldar perlur
	Þingeyraklausturskirkja	Söguritun handrita í Húnaþingi - málþing
	Héraðsbókasafn Skagfirðinga o.fl.	Konur í Sturlungu - málþing
100.000 kr.	**Jón Þorsteinn Reynisson**	Tónleikar til styrktar Tónlistarskóla Skagafjarðar
	Blöndubyggð ehf	Fjalla-Eyvindur - leiksýning